

Dosarul nr.2ra-253/20

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central, judecător: E. Balan

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți, judecători: A. Corcenco, D. Stănilă, D. Corolevschi

ÎNCHEIERE

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de
Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Victoria Lazari, reprezentată de
avocatul Nicolae Roșca,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Ministerului Sănătății, Muncii
și Protecției Sociale al Republicii Moldova către Victoria Lazari cu privire la
încasarea sumei pentru instruire universitară,

împotriva deciziei din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
respins apelul declarat de Victoria Lazari și menținută hotărârea din 17 iulie 2018 a
Judecătoriei Bălți, sediul Central, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La 23 aprilie 2018, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al
Republicii Moldova a depus cerere de chemare în judecată către Victoria Lazari, prin
care a solicitat încasarea sumei pentru instruirea universitară în mărime de 263103 de
lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 01 noiembrie 2012, între Ministerul
Sănătății (actualmente - Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale) și Lazari
Victoria, fost încheiat Contractul privind instruirea în rezidențiat și plasarea în câmpul
muncii a medicilor și farmaciștilor nr. 430.

Potrivit prevederilor Contractului, statul Republica Moldova și-a asumat
obligația de a asigura instruirea Victoriei Lazari la studii postuniversitare în
rezidențiat, cu finanțare de la bugetul de stat, în bază de contract individual încheiat
cu Ministerul Sănătății (actualmente — Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției
Sociale).

Conform punctului 4.2. lit. a) din Contractul prenotat, Lazari Victoria și-a
asumat obligația după absolvirea rezidențiatului să activeze cel puțin 3 (trei) ani,

conform repartizării Ministerului Sănătății (actualmente - Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale).

De asemenea, la 15 iulie 2016, Ministerul Sănătății (actualmente - Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale) a eliberat Victoriei Lazari Certificatul de repartizare nr. 15/MAR/16, pentru angajare ca medic în cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă. Însă, dânsa nu și-a onorat obligațiile asumate de a se angaja și de a lucra un termen de 3 (trei) ani, conform îndreptării eliberate de Ministerul Sănătății (actualmente - Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale) în funcția de medic în cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă.

Potrivit calculului prezentate de către Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, prin scrisoarea nr. 03-2673 din 28 iulie 2017, privind costurile de instruire a studenților și rezidenților în cadrul Universității, cheltuielile de instruire universitară și postuniversitară pentru Lazari Victoria au constituit suma de 263103 (două sute șazeci și trei mii una sută trei) de lei moldovenești.

Potrivit punctului 4 din Hotărârea Guvernului nr. 1396 din 24 noiembrie 2003 cu privire la instruirea medicilor și farmaciștilor rezidenți și plasarea în câmpul muncii a tinerilor specialiști, în cazul nerespectării de către tinerii specialiști a contractului semnat cu Ministerul Sănătății, ei sunt obligați să restituie cheltuielile pentru instruirea universitară, din contul bugetului de stat, și postuniversitară în volum calculat de Ministerul Sănătății (fostul Minister).

Astfel, în situația în care Lazari Victoria nu și-a onorat obligațiile contractuale asumate de a se angaja și de a activa un termen de 3 (trei) ani, conform repartizării nr. 15/MAR/16 din 15 iulie 2016, eliberate de către Ministerul Sănătății (actualmente - Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale), pentru angajare în funcția de medic anesteziolog și reumatolog în IMSP Institutul de Medicină Urgentă, a fost prejudiciat bugetul de stat în cuantum de 263103 de lei moldovenești, prin prisma normelor enunțate, rezultă că Lazari Victoria, urmează să restituie suma de 263103 de lei moldovenești cheltuită din contul bugetului de stat pentru instruirea universitară și postuniversitară pentru Lazari Victoria.

Prin hotărârea din 17 iulie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central, s-a admis acțiunea înaintată de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova împotriva Victoriei Lazari privind încasarea sumei pentru instruire universitară.

- S-a încasat de la Lazari Victoria în folosul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, suma pentru instruire universitară în mărime de 263103 (două sute șazeci și trei mii una sută trei) de lei și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 7893,09 (șapte mii opt sute nouăzeci și trei,09) de lei.

La 18.02.2019, avocatul Sîmboteanu Ion, în interesele apelantei Lazari Victoria, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Central din 17 iulie 2018.

Prin decizia din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, apelul declarat a fost respins și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că prima instanță, călăuzindu-se de prevederile art. art. 8 alin. (1) și alin. (2), lit. a), b); 9 alin.(1); 195; 196 alin. (3); 199 alin.(1); 514; 572 alin. (2); 602 alin.(1), (2); 666 alin.(1); 733; 737 alin. (1) Cod civil al RM; art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, corect a interpretat circumstanțele cauzei și just a aplicat normele de drept material și procedural, adoptând o soluție legală și întemeiată în acest sens de admitere a acțiunii înaintate.

Potrivit pct. 4.2 lit. a) al contractului nr.322 din 01 noiembrie 2012, Lazari Victoria s-a obligat să activeze cel puțin 3 ani conform repartizării Ministerul Sănătății.

Prevederile art.195 Cod civil stipulează că, actul juridic civil este manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor.

Conform art.196 alin.(3) și art. 666 alin. (1) Cod civil, actul juridic bilateral este manifestarea de voință concordantă a două părți. Contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice, iar potrivit art.199 alin. (1) Cod civil, consimțământ este manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic.

În acest sens, Colegiul a considerat justă constatarea instanței de fond, precum că Lazari Victoria la semnarea contractului menționat și-a manifestat consimțământul față de clauzele contractuale, or, elementul definitor a actului juridic civil este manifestarea de voință care având drept scop crearea, modificarea ori stingerea unor raporturi cu alte persoane.

Conform art. 572 alin. (2) Cod civil, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

La 12.12.2019, Victoria Lazari, reprezentată de avocatul Nicolae Roșca, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel, la judecarea cauzei, nu a luat în considerație faptul că recurenta a plecat însuși cu acordul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, în cadrul programului „FOSFOM”, pentru a beneficia de o calificare mai înaltă peste hotarele țării, în Belgia.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

La 13.02.2020, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a depus referință la cererea de recurs prin care a solicitat ca recursul declarat să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 24 octombrie 2019 și comunicată participanților la proces la 27 noiembrie 2019 (f. d. 202), iar recursul a fost declarat la 12 decembrie 2019. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Victoria Lazari, reprezentată de avocatul Nicolae Roșca, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Victoria Lazari, reprezentată de avocatul Nicolae Roșca, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a

textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către Victoria Lazari, reprezentată de avocatul Nicolae Roșca.

Astfel, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Victoria Lazari, reprezentată de avocatul Nicolae Roșca.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru